

ÎNCHEIERE

20 februarie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Polina Cebanu, reprezentată de avocatul Ina Pucas,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Polina Cebanu împotriva Centrului Național de Informare și Reabilitare al Asociației Obștești „Asociația Nevăzătorilor din Moldova” și Asociației Obștești „Asociația Nevăzătorilor din Moldova” privind anularea ordinului de concediere, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absență forțată de la muncă și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 02 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 16 decembrie 2016, Polina Cebanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Centrului Național de Informare și Reabilitare al Asociației Obștești „Asociația Nevăzătorilor din Moldova” și Asociației Obștești „Asociația Nevăzătorilor din Moldova” privind anularea ordinului de preavizare, încasarea salariului pentru absență forțată de la muncă și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că activează în cadrul Asociației Obștești „Asociația Nevăzătorilor din Moldova” din martie 1989. În această perioadă nu a avut nici o obiecție privind îndeplinirea funcțiilor sau calitatea serviciului. Împreună cu soțul Nicolae Ciobanu sunt persoane cu dizabilități de vedere de grad sever, în cazul lipsei serviciului prin reducerea ilegală din funcție se va afecta grav starea sa socială, cât și a familiei sale.

La 23 noiembrie 2016 a luat cunoștință cu ordinul CNIR nr.67-P „Cu privire la preavizarea despre reducerea personalului”, aflând că este preavizată privind reducerea a 4 persoane, inclusiv și dînsa. Analizând ordinul în cauză a ajuns la concluzia că a fost redusă după criteriile discriminatorii și anume: dizabilitate de vedere, că din cei 4 salariați reduși, 3 sunt cu dizabilitate de vedere de grad sever; pe criteriu de sex, deoarece 3 salariați reduși sunt femei; pe motiv de vîrstă – 2 salariați

reduși sunt pensionari; pe motivul etniei minoritare – 3 salariați reduși sunt de etnie minoritare. A refuzat să semneze ordinul CNIR nr.67-P „Cu privire la preavizarea despre reducerea personalului”.

Consideră că prin emiterea acestui ordin, se încalcă legislația națională și internațională și se lezează drepturile sale, dînsa fiind discriminată în raport cu salariații rămași în funcția de asistent regizor.

A solicitat directorului Centrului Național de Informare și Reabilitare al Asociației Obștești „Asociația Nevăzătorilor din Moldova”, Tatiana Chiper să-i prezinte un șir de acte referitor la activitatea Asociației Obștești „Asociația Nevăzătorilor din Moldova”, însă a primit refuz, astfel fiindu-i încălcat dreptul la acces la informare deplină și veridică despre condițiile de muncă și cerințele de securitate și sănătate la locul de muncă.

La 27 noiembrie 2016 a depus cerere către administrația Centrului Național de Informare și Reabilitare al Asociației Obștești „Asociația Nevăzătorilor din Moldova” cu aceleași solicitări. La 08 decembrie 2016 a primit un răspuns prin care s-a convins că directorul Centrului nu are de gînd să respecte legislația și să suspende ordinul cu privire la preavizare despre reducerea personalului, iar calculele propuse în nota informativă prezentată nu corespund realității.

S-a adresat către președintele Asociației Obștești „Asociația Nevăzătorilor din Moldova”, Dumitru Scifos cu rugămintea să suspende ordinul contestat, însă la solicitare nu a primit răspuns, din care considerent s-a adresat cu cerere în judecată.

A menționat că ordinul contestat nu este corect din punct de vedere juridic, și anume: se referă la Hotărîrea Consiliului de Administrare a AO ANM nr.3/2.2 din 17 noiembrie 2016 care este nelegitimă și conform Codului civil urmează a fi declarat nul; Consiliul de administrare conform pct.3.3.7, 3.3.8, 5.4.17, 5.4.18, 6.10, 6.11, 6.12 a Statutului AO ANM nu dispune de împuterniciri de a aproba lista statelor a CNIR și de a adopta Hotărîrea privind reducerea personalului. În acest mod Consiliul de Administrare ca și Președintele AO ANM și-au depășit împuternicirile, adoptînd o astfel de hotărîre și aprobînd schema de încadrare, deoarece Consiliul de Administrare este în drept de a aproba numai schema de încadrare a aparatului AO ANM; în CNIR numărul unităților este în creștere, fiind funcții vacante neîmplinite, sunt persoane salariate prin cumul; nu i s-a făcut propunere în scris referitor la alt loc de muncă în cadrul unității respective.

Reclamanta Polina Cebanu a solicitat declararea nulității și suspendării ordinului Centrului Național de Informare și Reabilitare al Asociației Obștești „Asociația Nevăzătorilor din Moldova” nr.67-P din data de 23 noiembrie 2016 cu privire la preavizarea de reducere a personalului și hotărîrea Asociației Obștești „Asociația Nevăzătorilor din Moldova” nr.3/2.2 din 17 noiembrie 2016 ca fiind ilegale, discriminatorii și neîntemeiate, repararea prejudiciului moral, încasarea despăgubirii pentru timpul de muncă pierdut și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 31 mai 2017, Polina Cebanu și-a modificat cerințele din acțiune, solicitînd anularea ca fiind ilegal ordinul Centrului Național de Informare și Reabilitare al Asociației Obștești „Asociația Nevăzătorilor din Moldova” nr.6-P din 23 ianuarie 2017, privind concedierea salariatei Cebanu Polina în legătură cu modificarea și punerea în aplicare din 01 ianuarie 2017 a noii scheme de încadrare, restabilirea în funcția de asistent regizor de sunete în cadrul Centrului Național de Informare și Reabilitare al Asociației Obștești „Asociația Nevăzătorilor din Moldova”, încasarea

salariului restant pentru toată perioada de lipsă forțată de la muncă, încasarea prejudiciului moral în sumă de 50 000 de lei (f.d. 130-132, vol. I).

Prin hotărârea din 02 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru s-a respins ca neîntemeiată acțiunea civilă înaintată de Cebanu Polina împotriva Centrului Național de Informare și Reabilitare al Asociației Obștești „Asociația Nevăzătorilor din Moldova” și Asociației Obștești „Asociația Nevăzătorilor din Moldova” privind anularea ordinului de concediere nr.6-P din 23 ianuarie 2017, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absență forțată de la muncă și repararea prejudiciului moral.

Pentru a decide astfel, instanța de fond a constatat că angajatorul Centrul Național de Informare și Reabilitare al Asociației Obștești „Asociația Nevăzătorilor din Moldova” a respectat procedura și normele incidente concedierii reclamantei Cebanu Polina, ca urmare a reducerii numărului și statelor de personal în unitatea respectivă, nu au fost constatate abuzuri de drept și nici încălcări din partea angajatorului, fapt care a condiționat respingerea integrală a cererii de chemare în judecată.

Prin decizia din 02 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de avocatul Ina Pucas în interesele Polinei Cebanu, cu menținerea hotărârii din 02 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău a menționat că din probele anexate la dosar și în raport cu prevederile legislației în vigoare, hotărârea instanței de fond este întemeiată și legală or, desfacerea contractului individual de muncă cu Cebanu Polina pe motivul reducerii statelor de personal din unitate a survenit în urma mai multor factori, și anume: reducerea statelor de personal a avut un caracter real și confirmat prin ordinul cu privire la reducerea statelor de personal și aprobarea noilor state de personal nr. 60-A din 22 noiembrie 2016; Cebanu Polina nu a avut dreptul preferențial de a fi lăsată la lucru, reieșind din criteriile statuate în art. 183 Codul muncii; a fost preavizată despre reducerea statelor de personal din unitate cu 2 luni înainte de reducere, dar a refuzat să confirme prin semnătură faptul aducerii la cunoștință a Ordinului 67-p din 23 noiembrie 2016 privind preavizarea despre reducerea statelor de personal, însă în aceeași zi a primit copia ordinului 67-p din 23 noiembrie 2016, fapt probat prin procesul-verbal nr. 2; în pct. 2 al Ordinului 67-p din 23 noiembrie 2016 e stipulat că salariatei Cebanu Polina, de rînd cu ceilalți salariați a căror funcții se reduc, se acordă o zi lucrătoare pe săptămînă cu menținerea salariului mediu, pentru căutarea unui alt loc de muncă; desfacerea contractului individual de muncă a avut loc cu respectarea prevederilor art. 87 Codului muncii, cu solicitarea acordului preliminar al organului sindical din unitate care a informat angajatorul că salariatea Cebanu Polina nu este membru al organizației sindicale, și nu și-a exprimat poziția sa privitor la acordul/dezacordul cu concedierea, caz în care angajatorul a fost îndreptățit să se conducă de art. 84 alin. (4) Codul muncii, care expres prevede că în cazul în care răspunsul nu a fost primit de angajator în acest termen, acordul (comunicarea opiniei consultative) a organului respectiv se prezumă.

La 29 noiembrie 2018 Polina Cebanu, reprezentată de avocatul Ina Pucas, a declarat recurs în temeiul art.432 alin. 2 lit. a), alin. (4) Cod de procedură civilă, solicitând casarea hotărârii din 02 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și a deciziei din 02 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu pronunțarea unei hotărâri noi privind admiterea integrală a cererii de chemare în judecată.

În susținerea și motivarea recursului a indicat dezacordul cu soluțiile instanțelor ierarhic inferioare și a redat circumstanțele de fapt indicate pe parcursul examinării cauzei.

A menționat că instanța de apel nu a apreciat just circumstanțele cauzei în raport cu înscrisurile anexate la dosar și nu a aplicat legea relevantă cauzei, motivându-și hotărârea pe motive pur formale, fără a se expune asupra motivelor invocate în cererea de apel.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia din 02 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces la 07 iunie 2018 (f.d. 37), însă la dosar lipsește confirmarea recepționării deciziei de către părțile la proces.

Prin urmare recursul declarat de către Polina Cebanu, reprezentată de avocatul Ina Pucas la 29 noiembrie 2018 se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

La 15 ianuarie 2019 în adresa intimaților a fost expediată copia recursului declarat de Polina Cebanu, reprezentată de avocatul Ina Pucas, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

La 11 februarie 2019 Centrul Național de Informare și Reabilitare al Asociației Obștești „Asociația Nevăzătorilor din Moldova”, reprezentat de avocatul Iacob Cupcic, a depus referință la cererea de recurs prin care a solicitat ca cererea de recurs a Polinei Cebanu, reprezentată de avocatul Ina Pucas, să fie considerată ca inadmisibilă, așa cum recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) Cod de procedură civilă, expunându-și argumentele în acest sens.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Cod de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Polina Cebanu, reprezentată de avocatul Ina Pucas este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;

- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Polina Cebanu, reprezentată de avocatul Ina Pucas, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicînd determinarea greșelilor imputate instanțelor inferioare, o minimă argumentare a criticii în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în prezenta cauză sunt similare celor indicate în procesul judecării asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Polina Cebanu, reprezentată de avocatul Ina Pucas.

În conformitate cu art.art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Polina Cebanu, reprezentată de avocatul Ina Pucas.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Victor Burduh